

AZ INFO

NEWSLETTER VOJÁKŮ AKTIVNÍ ZÁLOHY

KVĚTEN 2023 | č.4

OHLAŠOVACÍ POVINNOST VOJÁKA V AKTIVNÍ ZÁLOZE

Voják v aktivní záloze má zákony danou ohlašovací povinnost. Je povinen hlásit krajskému vojenskému velitelství, které ho vede v evidenci (dle místa trvalého pobytu vojáka), změny osobních údajů, a to zejména:

- změnu jména nebo jmen,
- změnu příjmení,
- změnu adresy místa pobytu a adresy pro doručování podle správního řádu,
- probíhající studium na vysoké škole,
- další stupeň dosaženého vzdělání (získání akademického titulu),
- změnu státního občanství, popřípadě více státních občanství,
- omezení svéprávnosti,
- změnu rodinného stavu,
- jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození dítěte,
- závažné úrazy a vážná onemocnění, které mohou mít vliv na výkon branné povinnosti a předložit doklady osvědčující uvedené skutečnosti (těhotenství není úraz ani závažné onemocnění, ale vojákyně v aktivní záloze je o něm povinna informovat při nástupu na vojenské cvičení nebo do služby v operačním nasazení),
- změnu zdravotní pojišťovny,

- zvláštní schopnosti, znalosti, dovednosti, zájmy, oprávnění a získané jazykové znalosti a zkoušky z nich,
- jméno nebo jména, příjmení a adresu místa trvalého pobytu rodičů nebo manželky, manžela, druhu anebo registrovaného partnera,
- změnu zaměstnání, včetně poskytnutí požadovaných informací o zaměstnavateli vojáka.

Dále je povinen bezodkladně ohlásit nadřízenému zahájení trestního řízení nebo řízení o přestupku vůči své osobě a informovat ho o průběhu a ukončení těchto řízení.

Změny se hlásí osobně (provede se záznam) nebo písemně do 8 dnů ode dne, kdy ke změně došlo, řediteli příslušného KVV, kde je veden v evidenci.

Všechny údaje jsou pro práci s vojáky v aktivní záloze důležité. Slouží k personální práci, včetně plánování „kariéry“ vojáka, i pro zpracování finančních náležitostí (např. poskytování odměny a motivační odměny).

Dále i k povolávání vojáka v aktivní záloze, k informování vojáka v aktivní záloze a jeho zaměstnavatele o plánovaném výkonu činné služby, včetně případného poskytování finanční podpory zaměstnavateli.

OMLOUVÁNÍ SE Z VÝKONU VOJENSKÉ ČINNÉ SLUŽBY (VOJENSKÝCH CVIČENÍ A OPERAČNÍHO NASAZENÍ)

Je vaší povinností se včas a řádně omlouvat a uvést a doložit důvody, pokud víte, že nebudete moci nastoupit k výkonu činné služby (na vojenské cvičení nebo do služby v operačním nasazení), a to nejlépe písemně (postačuje emailem) jak KVV, které vám zaslalo povolávací rozkaz, tak i útvaru, kde jste zařazeni.

Důležité je zde slovo neprodleně, protože tato informace je zásadní pro přípravu vojenského cvičení a zabezpečení jeho průběhu. Je potřeba včas zabezpečit personál (ať už odpovědný za péči o vojáky nebo instruktory na výcvik nebo lékaře). Musí se zabezpečit ubytování, stravování, materiál, technika, zbraně a munice.

Bliží se informování vojáků v aktivní záloze a jejich zaměstnavatelů na 2. pololetí roku 2023. Pokud u vás došlo ke změně zaměstnavatele, neprodleně o tom informujte KVV, kde jste vedeni v evidenci.

DEKORACE A JEJICH NOŠENÍ

Odpradáva se lidé rádi zdobili viditelnými znaky souvisujícími s jejich úspěchy a zásluhami. Není v možnostech tohoto článku zabývat se celou historií viditelně nošených ocenění, která začíná v institucionalizované formě již v antice. My se zaměříme na situaci v České republice, konkrétně v ozbrojených silách České republiky, a ještě konkrétněji v aktivní záloze.

Vojáci v aktivní záloze dostávají, získávají a následně nosí dekorace (např. odznaky řádů, vyznamenání, čestných a pamětních odznaků). I u nich platí stejná pravidla pro jejich nošení jako u vojáků z povolání. Tato pravidla vychází ze zákona č. 157/1994 Sb., Zákon o státních vyznamenáních České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a v rámci resortu je to upraveno NVMO č. 12/2012 Věstníku MO, o pravidlech pro nošení vojenského stejnokroje, vybraných součástí vojenské výstroje a drobných stejnokrojových doplňků (stejnokrojový výnos). Pravidla nejsou nijak složitá. Zkusíme si je představit v maximálně zjednodušené podobě.

1. Dekorace se nenosí na stejnokroji 95

V předpisu je stanoveno: „Dekorace se nosí na blůze 97, letní blůze 2005 a na služební bundě 97. Na večerní blůze 97 a večerní blůze 2008 se nosí pouze ve zmenšeném provedení.“ Na maskáčích se nenosí stužky, vyznamenání, ani odznaky. Pokud je ocenění uděleno a předáno zavěšením na stejno-

kroj 95, pak ho samozřejmě nebude nikdo ihned sundávat, nicméně po skončení slavnostního aktu a případných dalších navazujících oslav by tak měl učinit. Nosit na stejnokroji 95 stužky je proti výslovnému znění předpisu.

2. Dekorace se nosí ve stanoveném pořadí

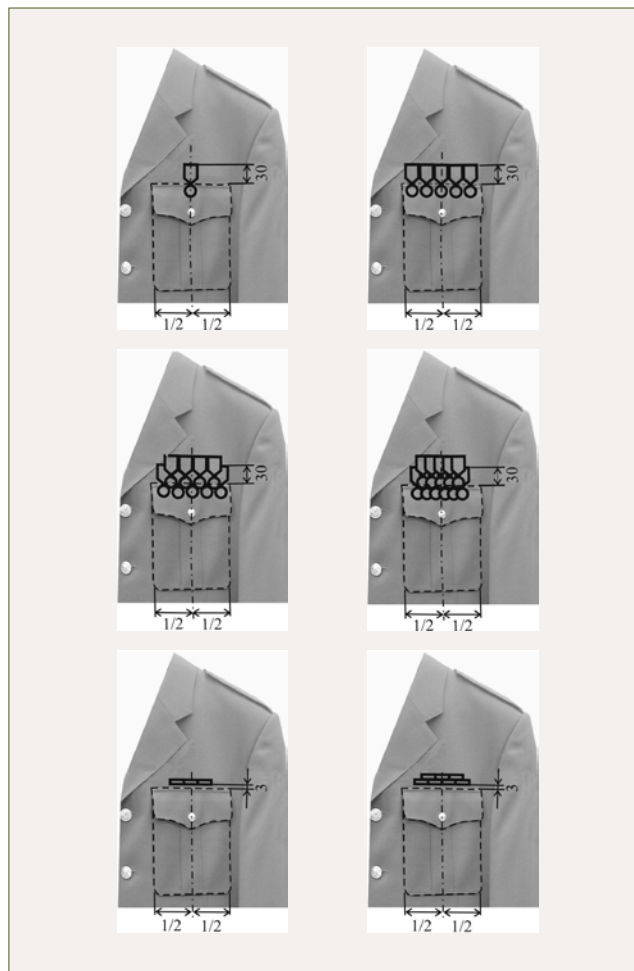
Pořadí stužek a dekorací ve skutečně i zmenšené velikosti je upraveno zákonem o státních vyznamenáních a stejnokrojovým výnosem. Ten zákon upřesňuje pořadí i pro další ocenění, která nejsou státními vyznamenáními. Jako první se nosí Řád Bílého lva, poté Řád TGM a následně československé řády udělené před 1. 1. 1993 v pořadí podle tehdejších pravidel, dále zahraniční řády v pořadí podle stupňů a doby udělení. Další v pořadí jsou Medaile „Za hrdinství“ a Medaile „Za zásluhy“, pak československá vyznamenání udělená před 1. 1. 1993 podle tehdejších pravidel, následují zahraniční státní vyznamenání, která nejsou počítána mezi řády. Teprve poté se nosí resortní vyznamenání (Kříž obrany státu, Vyznamenání Zlaté lípy, Kříž Za zásluhy, Medaile Za zranění, Medaile Za službu v zahraničí, Medaile Za službu v ozbrojených silách, Medaile Za službu v aktivní záloze). Až poté následují československá resortní vyznamenání udělená před 1. 1. 1993 a zahraniční resortní vyznamenání, dále ocenění ostatních resortů (Ministerstvo vnitra, PČR, ...) a pamětní odznaky útvarů a zařízení, a to v maximálním počtu čtyři kusy.

Předpokládá se, že každý bude nosit pamětní odznak útvary, kde je zařazen, jinak je výběr individuální. Do této kategorie patří i odznaky za pochody, pokud jsou schváleny VHÚ. Teprve nakonec se nosí ostatní stužky např. měst a různých organizací, a to v maximálním počtu jeden kus za každý subjekt. Pořadí stužek pro vojáky závazně stanovuje VHÚ. Pokud stužka není uvedena v seznamu vydaném VHÚ, nelze ji na stejnokroji nosit. Pokud obdržíte ocenění, které na seznamu není a chtěli byste jej nosit, oslovte VHÚ. Požádejte ho o rozhodnutí, kam máte své ocenění zařadit (týká se zejména zahraničních ocenění), a zda jej vůbec můžete na stejnokroji mít.

Seznam dekorací najdete [na stránkách VHÚ zde](#).

3. Stužky se nosí na nosiči stužek

I jediná stužka musí být na nosiči stužek (kolejnička), volně připnutá býti nesmí. Předpis nestanoví, jaký má být nosič, můžete mít český nebo zahraniční. Zároveň existují určitá omezení počtu daná velikostí stužek a umístěním na stejnokroji. Pokud chcete dodržet pravidla, můžete mít vedle sebe maximálně pět stužek. Větší počet už musí být umístěn ve více řadách nad sebou. Nad sebe se vám vejdou čtyři řady po pěti stužkách. Nad to je ještě možné je možné umístit zmenšené řady. Maximálně můžete mít 26 stužek, a to ještě záleží na tom, jak jste velcí. Pokud máte více dekorací, které můžete nosit, musíte si vybrat. Obvykle se odebírá zezadu, ty nejméně významné.

Čestný odznak štábního kapitána Václava Morávka

NEJČASTĚJŠÍ OTÁZKY A ODPOVĚDI

Mohu nosit vyznamenání nebo stužky na stejnokroji 95, když jiný nemám?

Ne, rozhodně ne. Předpis nic takového neumožňuje. Musíte si opatřit stejnokroj 97 nebo použít jiný stejnokroj, který jste oprávněn nosit (např. dobrovolných hasičů), nebo nosit dekorace na vhodném civilním oděvu.

Mohu nosit stužky za pochody?

Ano, můžete. Ale za prvé musí být daná dekorace a její stužka schválená VHÚ (zjistíte na webových stránkách VHÚ nebo dotazem). Za druhé mohou být maximálně čtyři (do tohoto počtu se zahrnují i pamětní odznaky útvarů a vojenských zařízení). Za třetí byste měli respektovat pravidla organizátorů, tedy pokud má stužka například časové omezení nebo se vydávají postupně vyšší stupně dekorace, tak se ty nižší pak odkládají.

Mohu nosit na vojenském stejnokroji stužky od dobrovolných hasičů?

Ano, můžete. Pokud dodržíte maximální počet stužek, který se na stejnokroj vejde, a umístíte je na úplný konec.

Co se mi může stát, když budu nosit stužky na stejnokroji 95?

Každý by měl dodržovat předpisy. Pokud jste voják z povolání, jednalo by se o porušení kázně. Každý velitel je povinen vyžadovat dodržování stejnokrojového výnosu od svých podřízených a kontrolovat je. Pokud jste voják v aktivní záloze a jste ve službě, platí totéž, co pro vojáky z povolání. Pokud ve službě nejste, měla by dodržování vyžadovat Vojenská policie. V extrémním případě opakovaného porušování předpisů by se mohlo uvažovat o neobnovení zařazení nebo vyřazení z AZ. Pokud jste voják v záloze, kterému bylo nošení stejnokroje povoleno, nebo voják ve výslužbě, můžete o povolení nosit stejnokroj přijít.

Co se stane, pokud nedodržím pořadí stužek?

Upřímně řečeno, málokdo si toho všimne. A pokud ano, asi vás na to ani neupozorní. Je to však porušení zákona a výnosu, a hlavně je to vyjádřením neúcty k tomu vyznamenání, které jste odsunuli do pozadí. Trestat vás za to nejspíše nikdo nebude, ale v očích toho, kdo se o vyznamenání zajímá, budete vypadat jako ignorant.

**ředitel Sekce plánování schopností MO
brigádní generál Ing. Miloslav Feix, M.S.**

www.aktivnizaloha.army.cz

AZ INFO obsahuje informace pro vojáky v aktivní záloze, jejich další šíření je povoleno.